

Анна Кушнір
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
a.kushnir@kubg.edu.ua

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

REGIONAL STUDIES BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING: HISTORICAL AND CULTURAL ASPECTS

Вивчення іноземної мови без занурення у культуру та історичне підґрунтя її розвитку наразі не є доцільним, а іноді і навіть шкідливим, при навчанні на будь-якій спеціальності. Регіональні студії, в свою чергу, практично неможливі без вивчення цих аспектів, адже студенти мають орієнтуватися в особливостях дипломатичних відносин, історичному тлі країни, мову якої вони вивчають, розуміти специфіку спілкування як в побутовому, так і в робочому середовищі. Все це необхідно для якісного включення у світовий інформаційний простір в умовах толерантного інтеркультурного діалогу. Яким чином імплементувати ці знання у навчальний процес при вивченні іноземної мови, ми і розберемо далі.

Питання культурологічного підходу в освітньому просторі порушувалося в наукових розвідках Л. Уайта, Е. Сепіра, М. Трубецького, О. Запесоцького. Культурологічний підхід та лінгвокраєзнавчий аспект у вивченні іноземних мов досліджували Л. Блумфілд, Є. Верещагін, І. Ключковська, Н. Ільчишин, С. Кожушко, В. Маслова та інші науковці. [1, с. 202]

Насамперед, варто зазначити, що історико культурологічний аспект набагато пришвидшує процес вивчення іноземної мови. Адже всі ми знаємо, що навчання мови є найбільш ефективним в середовищі, де цією мовою активно користуються. Отже завдання викладача полягає у максимальному наближенні аудиторних занять до такого середовища. Крім того, заглиблення в особливості культури та історії країни, мова якої вивчається, допомагає зацікавити студентів, змусити їх почувати себе дослідниками. Таким чином значно підвищується ефективність засвоєння мовного матеріалу.

Найперше, до чого звертаються викладачі – це, звичайно, тексти мовою оригіналу, що описують особливості комунікації, звичаї та традиції країни, мова якої вивчається. Ці тексти можуть бути як публіцистичні, науково-популярні, так і художні. Також не варто забувати про дослідження та використання ідіом, сталих виразів та навіть сленгу. Це дозволить студентам відчувати себе повноправними учасниками іншомовної спільноти.

Використання актуальних аудіо та відео матеріалів безумовно також сприяє кращому засвоєнню матеріалу, що вивчається. Наразі існує безліч платформ, що дозволяють знайти матеріал з необхідної тематики. Так, youtube запропонує нам як передачі документального характеру, так і освітні

та загальнорозвиваючі відеоблоги та, іноді, навіть повноцінні художні фільми та мультфільми. Часто в таких відео є або вбудовані, або автоматичні субтитри, що дозволить студентам перевірити якість свого сприйняття інформації на слух або засвоїти нову лексику, фразеологізми, сталі вирази. Викладач же має змогу сконструювати безліч завдань, в тому числі і комунікативних для подальшого дослідження тематики.

Однак чи не найцікавіше знаходити можливість імпліmentaції культурного та історичного матеріалу у ситуаціях, коли ці аспекти не є напряду пов'язаними з вивченням мови. Наприклад при вивченні граматичних конструкцій або лексики, що є наявною у більшості мов та не є культурно забарвленою.

Так, при вивченні числівників та назв місяців, ми можемо зробити двошарові картки, де на першому листку буде написана назва історичної події, свята, тощо, а на другому листку, другим шаром, буде числове вираження цієї дати. Дати можуть бути як подіями у країні, мова якої вивчається, так і всесвітньо загальновідомими. Студент читає назву події та називає дату іноземною мовою. Якщо сумнівається, то може попросити допомоги у одногрупників, а якщо і вони не можуть допомогти, то відкриває другий шар картки та, знову ж таки, називає дату іноземною мовою.

До прикладу (на базі іспанської мови):

El día de los muertos este año (День мертвих цього року – свято, що святкується в Мексиці, Гватемалі, Нікарагуа та ін.) – перший шар;

2.11. 2020 – другий шар;

Відповідь студента – El segundo de noviembre de dos mil veinte (друге листопада дві тисячі двадцятого року).

El comienzo de la 2da guerra mundial (початок Другої світової війни) – перший шар;

1.09.1939 – другий шар, і т.д.

Якщо мова йде про події та свята конкретної країни, то доцільним є попереднє ознайомлення студентів з текстами чи відео краєзнавчого характеру.

Вивчаючи тему «Мій робочий день» або «Мій вихідний», студенти вже мають у словниковому запасі певний список найпопулярніших дієслів. Щоб в ігровій формі краще засвоїти цей матеріал та дізнатися щось нове в краєзнавчому розрізі, можна роздати студентам фото найвідоміших носіїв іноземної мови та, не називаючи ім'я цієї людини, вони мають описати її звичайний робочий день так, щоб решта одногрупників здогадалася за описом та назвала цю відому особистість. Якщо це іспанська мова, то це можуть бути Фріда Кало, Ліонель Мессі, Енріке Іглесіас, Сальвадор Далі, Карлос Руїс Сафон та інші. [2]

На більш просунутому етапі вивчення мови, розбираючи формування пасивного стану, можемо також використати картки для ігрового та історико культурологічного моменту у навчальному процесі. Треба розбити студентів на групи по 3-4 людини та роздати кожній групі декілька карток. Студенти по черзі тягнуть картки та формулюють речення у пасивному стані (в

іспанській мові важлива ще й часова форма). Решта студентів у групі мають якомога швидше відповісти на завдання в картці, а відповівши, забирають картку собі. Виграє той, хто має найбільшу кількість карток. Зміст картки пропонує назвати три речі, людини абощо.

Наприклад (на базі іспанської мови):

Nombra tres libros que _____ (escribir) por un escritor hispanohablante. (Назви три книжки, що були написан іспаномовними авторами).

Студент, що зачитує має сказати: Nombra tres libros que fueron escritos por un escritor hispanohablante.

Nombra tres platos nacionales que _____ (comer) en España. (Назви три національні страви, що їдять в Іспанії).

Студент, що зачитує має сказати: Nombra tres platos nacionales que se comen en España.

Таким чином ми можемо тренувати як граматичні навички, так і комунікативні із застосуванням знань з культури та історії мови, яку вивчаємо. І такі елементи варто використовувати на всіх етапах навчання.

Загалом, історико культурологічний аспект має застосовуватися при формуванні усіх навичок при вивченні іноземної мови. Досить вірогідно, що студент зі спеціалізацією Регіональні студії, працюватиме закордоном і муситиме адаптуватися до культури країни-хоста. Сучасні організації мають багатонаціональну робочу силу, що працює в усьому світі. Ця глобалізація та зростаюча інтернаціоналізація призвели до нових культурних проблем на діловому полі. Успішна взаємодія з людьми з різних культур багато в чому залежить від нашої здатності розуміти не тільки власну культуру, але й культуру інших. [3] І задача викладача полягає у підготовці студента до нових умов та викликів, що йому може кинути іншомовне середовище.

Список використаних джерел:

1. Тимченко-Міхайліді Н.С., Пугач В.Б. Культурологічний аспект підготовки фахівців у процесі вивчення іноземних мов. – Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. – 2018. – № 1. [Електронний ресурс]: https://pedpsy.duan.edu.ua/images/stories/Files/2018/2018_1/34.pdf
2. Actividades y recursos para aprender y enseñar español. [Електронний ресурс]: <https://www.profedelee.es/>
3. Osiris Hernández Castro, Yolanda Samacá Bohórquez A Study of EFL Students' Interpretations of Cultural Aspects in Foreign Language Learning – Bogotá, Colombian Applied Linguistics Journal. – 2006. – №8. [Електронний ресурс]: http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0123-46412006000100003

Відомості про автора:

Кушнір Анна, викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Kushnir Anna, assistant professor at the Department of Romance Philology and Comparative Typological Linguistics of the Philology Institute, Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine).

REGIONAL STUDIES BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING: HISTORICAL AND CULTURAL ASPECTS